

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.05.2002, sp. zn. 29 Odo 674/2001, ECLI:CZ:NS:2002:29.ODO.674.2001.1

Číslo: 22/2003

Právní věta: Účastníku řízení může být při rozhodování o náhradě nákladů řízení přiznána i náhrada soudního poplatku, který dosud nezaplatil.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 15.05.2002

Spisová značka: 29 Odo 674/2001

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Náklady řízení

Předpisy: § 4 písm. a) předpisu č. 549/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

M ě s t s k ý s o u d v P r a z e n a p a d e n ý m u s n e s e n í m z e d n e 2 9 . 1 2 . 1 9 9 5 p o t v r d í l u s n e s e n í O b v o d n í h o s o u d u p r o P r a h u 6 z e d n e 1 0 . 7 . 1 9 9 5 , k t e r ý m s o u d p r v n í h o s t u p n ě u l o ž í l ž a l o v a n é p o v i n n o s t z a p l a t i t s o u d n í p o p l a t e k z o d v o l á n í p r o t i r o z s u d k u O b v o d n í h o s o u d u p r o P r a h u 6 z e d n e 2 0 . 1 0 . 1 9 9 4 v e v ý š í 1 6 0 0 0 0 K č .

Žalovaná podala proti usnesení odvolacího soudu včasné dovolání, ve kterém tvrdí dovolací důvod uvedený v § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř., neboť jí byla, dle jejího názoru, v průběhu řízení odňata možnost jednat před soudem, a je tak dána přípustnost dovolání dle § 237 písm. f) (správně § 237 odst. 1 písm. f)) o. s. ř. Konkrétně namítá, že v důsledku nesprávného postupu soudu, který ji nevyzval k zaplacení soudního poplatku z odvolání před jednáním u Městského soudu v Praze, byla zbavena možnosti uplatňovat náhradu soudního poplatku vůči žalobci. Žalovaná také nesouhlasí s názorem odvolacího soudu, že měla povinnost zaplatit poplatek i bez výzvy soudu. Tento svůj nesouhlas odůvodňuje tím, že poplatek bylo třeba platit na účet soudu, jehož číslo žalovaná neznala a taktéž neznala příslušný variabilní a konstantní symbol. Tyto údaje se žalovaná dozvěděla až z výzvy soudu. Nadto uvádí, že původně měla za to, že povinnost k placení soudního poplatku nemá. Vzhledem k tomu, že se žalovaná dozvěděla, že žalobce podal dovolání proti rozsudku ve věci samé, navrhuje, aby toto dovolání bylo spojeno s případným dovoláním žalobce ve věci samé a aby napadené usnesení odvolacího soudu bylo změněno tak, že povinnost zaplatit soudní poplatek z odvolání má žalobce, nebo aby žalobci v rozhodnutí ve věci samé byla stanovena povinnost zaplatit žalované i náklady na soudní poplatek z odvolání.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17., zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 1. 2001).

Nejvyšší soud dovolání odmítl.

Z odůvodnění:

Dovolání není přípustné.

Aby šlo o vadu řízení dle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř., tedy o vadu řízení spočívající v tom, že účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem, musí být kumulativně splněno několik podmínek. Mimo jiné musí jít o „nesprávný“ postup soudu (z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími právními předpisy), jímž je dovolateli odňata možnost jednat před soudem (znemožněna realizace těch procesních práv, která dovolateli občanský soudní řád dává – srov. usnesení Nejvyššího soudu uveřejněná pod čísly 27/1998 a 49/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

V tomto případě dovolatelka spatřuje nesprávný postup soudu prvního stupně v tom, že ji vyzval k zaplacení soudního poplatku z odvolání až po rozhodnutí odvolacího soudu. Tvrdí, že následkem tohoto nesprávného postupu pak byla zbavena možnosti uplatnit soudní poplatek z odvolání jako součást nákladů řízení, jež jí jako straně úspěšné v odvolacím řízení byly odvolacím soudem přiznány.

Dovolatelka má pravdu, že postup soudu prvního stupně, pokud šlo o soudní poplatek z odvolání, nebyl správný. Soud měl totiž postupovat v souladu s ustanovením § 210 odst. 2 o. s. ř. a usnesení o povinnosti odvolatelky zaplatit soudní poplatek z odvolání vydat a odvolatelce doručit ještě před předložením věci odvolacímu soudu k rozhodnutí. Nelze však souhlasit s tím, že jí tímto nesprávným postupem soudu byla odňata možnost realizovat její procesní práva (uplatnit soudní poplatek z odvolání jako součást nákladů odvolacího řízení). Povinnost zaplatit soudní poplatek z odvolání totiž žalované vznikla již podáním odvolání. To vyplývá z ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb. v rozhodném znění, tj. ve znění zákona č. 271/1992 Sb. Mohla tedy výše zmiňovaný soudní poplatek jako součást nákladů odvolacího řízení uplatnit. O tom, že soudní praxe standardně umožňovala, aby účastníku občanského soudního řízení byla při rozhodování o náhradě nákladů řízení přiznána i náhrada soudního poplatku (§ 137 o. s. ř.) přesto, že jej dosud nezaplatil, svědčí výklad podaný k zákonu č. 116/1966 Sb. ve stanovisku Nejvyššího soudu SSR ze dne 17. 3. 1976 publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 14/1976, písmeno j), nebo výklad podaný k zákonu č. 147/1984 Sb. ve zhodnocovací zprávě občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSR, publikované v Bulletinu Nejvyššího soudu ČSR – občanskoprávní části č. 1/1987 na str. 37. Navíc vzhledem k výše uvedenému nebránil nesprávný postup soudu prvního stupně dokonce ani tomu, aby odvolací soud v rozhodnutí ve věci samé zahrnul do nákladů řízení, jejichž náhradu přisoudil úspěšné žalované, i náklady na nezaplacený soudní poplatek z odvolání, i když je žalovaná sama neuplatnila. Rozsudkem odvolacího soudu ve věci samé se však dovolací soud nemůže zabývat, neboť řízení o dovolání proti tomuto rozhodnutí bylo zastaveno.

Řízení tedy vadou dle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. postiženo není. Protože Nejvyšší soud nezjistil ani jiný důvod přípustnosti dovolání, aniž by nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovolání podle § 243b odst. 4 a § 218 odst. 1 písm. c) o. s. ř. usnesením odmítl.